

0209

--

Total No. of Questions - 16

Total No. of Printed Pages - 4

Regd.
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part - II

SANSKRIT, Paper - II

(Second Language)

MODEL QUESTION PAPER (FOR IPE 2020-21 ONLY)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Note:

1. All questions should be attempted.
2. Question Nos. 1, 2 & 3 should be answered in the medium of instructions of the candidate.
3. The remaining questions should be answered in Sanskrit (Devnagari Script) only.
4. The bits of a question should be attempted together.

सूचना :-

1. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।
2. प्रथम, द्वितीय, तृतीय प्रश्नान् विहाय अन्ये प्रश्नाः संस्कृतभाषायामेव (देवनागरी लिप्या) समाधेयाः ।
3. अंशयुक्तस्य प्रश्नस्य अन्तर्गतांशाः एकत्रैव समाधेयाः ।

I. एकस्य श्लोकस्य प्रतिपदार्थं भावं च लिखत ।

1×6=6

1. छायां कुर्वन्ति चान्यस्य स्वयं तिष्ठन्ति चातपे ।
फलन्ति च परार्थाय पादपा इव सज्जनाः ॥
2. अयं निजः परो वेति गणना लघुचेतसाम् ।
उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ॥
3. तुल्ये रूपे पिकः काकः ध्वनिना ज्ञायते मधौ ।
विवृते हि मुखे वेद्यः सुजनो दुर्जनात्पृथक् ॥

Turn Over

II. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त ।

1×6=6

1. विक्रमाङ्कदेवस्य उदारशीलं वर्णयत ।
2. नृसिंहस्य आविर्भावं वर्णयत ।
3. राजा आहवमल्लः कं युवराजं कर्तुमैच्छत् ? ततः किमभवत् ?

III. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त ।

1×6=6

1. वृक्षरक्षणार्थं पितामह्या उक्तान् उपायान् लिखत ।
2. हर्षवर्धनः विन्ध्याटवीम् अवाप्य किमकरोत् ?
3. हर्षवर्धनः राज्यश्रियं कथम् अरक्षत् ?

IV. द्वयोः प्रश्नयोः समाधानानि लिखत ।

2×4=8

1. कश्यपेन किमिति निश्चितम् ?
2. ब्रह्मचारी कुत्र उषितवान् ? किमर्थम् ?
3. कः तपोवनम् प्रविशति ?
4. मनस्विनः किमर्थं वनमभिगम्य वसन्ति ?

V. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत ।

2×3=6

1. मयैव गोत्रे लिखितः कलङ्कः ।
2. तन्मे प्रमाणीकुरु वत्स वाक्यम् ।
3. सदा भोगसौख्येषु नूनं रमस्व ।
4. आराधयामासुरभीष्टदं तम् ।

VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत ।

2×3=6

1. सम्प्रति वनमिदमपूर्वसत्त्वाधिष्ठितम् ।
2. कथमसौ मां जिघांसुर्ज्ञातव्यः ।
3. सत्त्वरं सज्जीक्रियतां चिताम् ।
4. भवान् न मे रत्नसिंहः ।

VII. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त ।

2×3=6

1. विक्रमाङ्कदेवस्य आज्ञा किं करोति ?
2. कानि करद्वयं वासयन्ति ?
3. कः तमः हन्ति ?
4. दैत्यं निहत्य चतुर्भुजः कथं रराज ?

VIII. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त ।

2×3=6

1. निर्घातः कः ?
2. कौ भयप्रतीकारं प्रतिज्ञाय चलितौ ?
3. केसरसिंहः कुत्र न्यवसत् ?
4. रत्नसिंहः किमर्थं चितां प्राविशत् ?

IX. सम्पूर्णेन वाक्येन समाधत्त ।

5×1=5

1. नृपश्रीः धुनीव का दधातु ?
2. राज्ञे आहवमल्लाय कः प्रसन्नः ?
3. कति दोषाः पुरुषेण हातव्याः ?
4. नीचः पुरः किं वक्ति ?
5. मुरारिः कीदृशः इतीरितम् ?

X. सम्पूर्णेन वाक्येन समाधत्त ।

5×1=5

1. दिवाकरमित्रः कः ?
2. राज्यश्रीः कां प्रविष्टा ?
3. सजीवकः कस्मिन् नियुक्तः ?
4. केसरसिंहः कथं धनम् अर्जितवान् ?
5. राजपुत्रयूनः नाम किम् ?

Turn Over

XI. अधोनिर्दिष्टयोः एकं पत्रं लिखत ।

1×5=5

1. पुस्तकक्रयणाय प्रबन्धकं प्रति पत्रम्
2. धनयाचनार्थं पितरं प्रति पत्रम्
3. अवकाशप्रदानाय प्राचार्यं प्रति पत्रम्

XII. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं विघटयत ।

4×2=8

1. तट्टीका
2. इष्टः
3. वागीशः
4. अब्जम्
5. षण्मासाः
6. जगन्नाथः
7. सज्जनः
8. शरच्चन्द्रः
9. रामोऽयम्
10. मुनिरयम्
11. बालःकरोति
12. रामःखादति

XIII. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं सन्धत्त ।

4×2=8

1. रामस् + चिनोति
2. हरिस् + शेते
3. चक्रिन् + ढौकसे
4. रामस् + षष्ठः
5. सत् + धर्मः
6. अच् + अन्तः
7. चित् + मयम्
8. ककुप् + नेता
9. शिवः + अहम्
10. मनः + रथः
11. पाचकः + पचति
12. वृक्षः + फलति

XIV. द्वयोः शब्दयोः अन्त-लिङ्ग-वचनमात्रनिर्देशसहितं रूपाणि लिखत ।

2×4=8

1. वणिक्
2. रूक्
3. नामन्
4. गुणिन्

XV. त्रयाणां समासनामनिर्देशसहितं विग्रहवाक्यानि लिखत ।

3×2=6

1. निष्पापम्
2. विद्यानिपुणः
3. पुरुषव्याघ्रः
4. नवरात्रम्
5. शीतोष्णम्
6. महाबलः
7. वृक्षमूलम्
8. नकुलसहदेवौ

XVI. अधोरेखाङ्कितपदानि शुद्धीकृत्य वाक्यानि लिखत ।

5×1=5

1. भानवः आकाशे विचरति ।
2. वनं वायुप्रदूषणं परिहरन्ति ।
3. गुणिनः लोकम् उपकरोति ।
4. त्वचः देहं रक्षति ।
5. भक्ती मुक्तिं यच्छति ।